

ADVIES Nr. 1.687

Zitting van woensdag 6 mei 2009

Vlottende feestdag naar keuze van de werknemer

x x x

2.367-1

ADVIES Nr. 1.687

Onderwerp: Vlottende feestdag naar keuze van de werknemer

Bij brief van 22 december 2008 heeft mevrouw J. MILQUET, minister van Werk, het standpunt van de Nationale Arbeidsraad gevraagd betreffende de mogelijkheid om te voorzien in een recht op een vlottende verlofdag naar keuze van de werknemer, die hem in staat zou stellen om in voorkomend geval die dag te nemen voor een religieus of communautair feest of voor een andere reden.

De bespreking van dit dossier werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op woensdag 6 mei 2009 navolgend eenparig advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 22 december 2008 heeft mevrouw J. MILQUET, minister van Werk, het standpunt van de Nationale Arbeidsraad gevraagd betreffende de mogelijkheid om te voorzien in een recht op een vlottende verlofdag naar keuze van de werknemer, die hem in staat zou stellen om in voorkomend geval die dag te nemen voor een religieus of communautair feest of voor een andere reden.

Omdat in de adviesaanvraag sprake is van een vlottende verlofdag, maar de minister het in haar communicatie steeds heeft over een vlottende feestdag, was het voor de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen, aan wie het dossier werd toevertrouwd, niet duidelijk of de vraag van de minister moest worden gezien in het kader van de reglementering jaarlijkse vakantie of in het kader van de feestdagenwetgeving.

Om zich hierover met kennis van zaken te kunnen uitspreken, werd de minister eerst gevraagd één en ander uit te klaren.

Hiervoor kon de commissie een beroep doen op de bereidwillige medewerking van een vertegenwoordiger van de Beleidscel van de minister. Uit zijn mondelinge toelichting bleek dat de minister een modulair systeem beoogt waarbij de werknemer zelf zijn feestdag naar keuze kan kiezen.

Hierbij wenst zij gebruik te maken van de getrapte regeling waarin de wet van 4 januari 1974 voorziet en waardoor het mogelijk is een vervangingsdag vast te stellen op sectorniveau of, bij ontstentenis ervan, in de onderneming volgens een door de wet beschreven mechanisme (ondernemingsraad, vakbondsafvaardiging, werknemers). Bedoeling zou zijn dat sectoren en ondernemingen één vervangingsdag laten vlotten naar keuze van de werknemer in functie van de (geloofs)gemeenschap waartoe hij behoort. Het aantal wettelijke feestdagen zoals bepaald in artikel 4 van de wet van 4 januari 1974 zou niet worden verhoogd.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

1. De Raad wijst erop dat hij begrip heeft voor de motivering die aan de grondslag ligt van het voorstel van de minister en gaat ermee akkoord dat hiervoor geen bijkomende wettelijk betaalde feestdag zou worden ingevoerd.

Hij herinnert eraan dat hij zich in advies nr. 1.504 van 21 december 2004 al over een gelijkaardige kwestie heeft uitgesproken naar aanleiding van een adviesaanvraag over een wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 6 van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen teneinde de eerste vervangingsdag bij voorrang vast te stellen op een communautaire feestdag.

In dit advies wijst hij erop dat, hoewel hij open staat voor de bedoeling die eraan ten grondslag ligt, de dwingende en uniforme oplossing waarin het wetsvoorstel voorziet, in de praktijk een aantal problemen kan stellen, in het bijzonder op het vlak van arbeidsorganisatie. Meer bepaald wordt in dat geval geen rekening gehouden met het specifieke karakter van de situaties die zich in ondernemingen voordoen en zouden de werkgevers niet meer de mogelijkheid hebben om de vervangingsdag vast te stellen op het moment dat het de onderneming het best uitkomt, bijvoorbeeld tijdens een stille periode of in een periode van jaarlijkse collectieve vakantie. Daarnaast zouden de werknemers geen verlengde weekends meer hebben.

Om die reden is de Raad in voornoemd advies van mening dat de sectoren en ondernemingen zelf moeten oordelen over de opportuniteit om een vervangingsdag op een communautaire feestdag vast te leggen. Hiervoor kunnen zij beroep doen op het cascadesysteem, zoals vervat in de wet van 4 januari 1974, waarbij de vervangingsdag paritair kan worden vastgesteld op sectorniveau of, bij ontstentenis ervan in de onderneming volgens een in de wet omschreven overlegmechanisme (ondernemingsraad, vakbondsafvaardiging, werknemers).

Tegelijkertijd met dit advies, heeft de Raad aanbeveling nr. 17 uitgebracht waarin hij de sectoren en ondernemingen oproept om, indien zij dat wensen, hiervoor gebruik te maken van de cascaderегeling.

2. In het verlengde van voornoemd advies en aanbeveling, is de Raad met betrekking tot de thans voorgelegde kwestie eveneens van oordeel dat een dwingende en uniforme regeling waarbij sectoren en ondernemingen zouden worden verplicht een vervangingsdag te laten vlotten naar keuze van de werknemer in de praktijk dezelfde arbeidsorganisatorische problemen zou opleveren als deze die hierboven zijn vermeld.

Daarom bevestigt hij het standpunt dat hij in zijn advies nr. 1.504 heeft ingenomen dat sectoren en ondernemingen, op basis van het getrapte systeem, vervat in de wet van 4 januari 1974, zelf moeten kunnen oordelen of ze een vlottende vervangingsdag wensen in te voeren.

Tevens wijst hij erop dat deze praktijk nu al wordt toegepast in een aantal sectoren en ondernemingen.

In dezelfde zin zal de Raad tegelijkertijd met dit advies de aanbeveling nr. 17 bevestigen en uitbreiden naar het voorstel om een vervangingsdag te laten vloten naar keuze van de werknemer in functie van zijn religieuze en levensbeschouwelijke overtuigingen.
